II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. december 10.)

a Lengyelország által az Odlewnia Żeliwa „Śrem" S.A. számára részben nyújtott C 52/06 (ex NN 73/06, ex N 340/06) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2008) 7049. számú dokumentummal történt)

(Csak a lengyel szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/523/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután felhívta az érintett feleket, hogy a fent említett cikkeknek megfelelően nyújtsák be észrevételeiket,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) 2006. június 1-jén Lengyelország bejelentette az Odlewnia Żeliwa „Śrem" (a továbbiakban: „Odlewnia Śrem") számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatást, amely elsősorban a köztartozások részletfizetésére vonatkozó megállapodások formájában történt. Megállapítást nyert, hogy a csatlakozást követően bizonyos támogatások odaítélésére a Bizottság jóváhagyása nélkül került sor. Következésképpen ezek jogellenes támogatásnak minősültek.

(2) 2006. december 6-i levelében a Bizottság tájékoztatta Lengyelországot határozatáról, amely szerint az intézkedések miatt megindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.

(3) Az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. A Bizottság felhívta az érintett feleket, hogy nyújtsák be a tervezett támogatással kapcsolatos észrevételeiket.

(4) A lengyel hatóságok 2007. január 31-én benyújtották a vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevételeiket. Harmadik felektől nem érkeztek észrevételek.

(5) A Bizottság 2008. április 15-én további tájékoztatást kért a lengyel hatóságoktól.

(6) A lengyel hatóságok a 2008. április 30-án adott válaszukban tájékoztatták a Bizottságot a tervezett intézkedések visszavonásáról. A Bizottság azonban a 659/99/EK tanácsi rendelet ([1]) 8. cikke alapján ezt nem fogadhatta el visszavonásként, mivel a már végrehajtott tartozásmegfizetési halasztások hatást gyakoroltak a kedvezményezettre, nyilvánvaló előnyt biztosítva számára azokkal a vállalkozásokkal szemben, amelyek időben megfizették köztartozásaikat.

([1]) HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

II. A KEDVEZMÉNYEZETT ÉS A SZERKEZETÁTALAKÍTÁS LEÍRÁSA

A támogatás kedvezményezettje

(7) Az Odlewnia Śrem 1968-ban kezdte meg a termelést. Elsősorban a hajógyártásban felhasznált öntöttvas előállításával foglalkozik. A cég privatizálása 1999-ben kezdődött, amikor a Lengyel Államkincstár a részvények 85 %-át eladta a CENTROZAP-nak (44,9 %), a BANK PEKAO-nak (25,1 %) és az alkalmazottaknak (15 %). A kedvezményezett romló helyzetének egyik oka a fő részvényes CENTROZAP nehéz pénzügyi helyzete volt, amely egy időben az Odlewnia Śrem részvényeinek 71,4 %-át is birtokolta. Jelenleg az Odlewnia Śrem a PIOMA-ODLEWNIA tulajdonában van, amely a részvények 85,1 %-ával rendelkezik. A lengyel hatóságok szerint a cég részesedése a lengyel öntöttvas-piacon 6–8 %-ot tesz ki. Telephelye olyan régióban található, amely az EK-Szerződés 87. cikk (3) bekezdésének a) pontja szerint regionális támogatásra jogosult.

Nemzeti eljárás

(8) Az Odlewnia Śrem szerkezetátalakításának folyamata 2003-ban vette kezdetét. Az első szerkezetátalakítási program 2004-ben került kidolgozásra, és az Iparfejlesztési Ügynökség (ARP) elnöke hagyta jóvá.

(9) A lengyel hatóságok szerint a vállalat a munkaerőpiac szempontjából különlegesen jelentős vállalkozások közpénzben folyósított támogatásairól szóló, 2002. október 30-i törvény módosítása által biztosított lehetőségeket akarta kiaknázni, amelyek bővítették a köztartozások elengedésének körét (5a. fejezet), de további követelményeket támasztottak a vállalkozásokkal szemben, például a független gazdasági szereplőnek átruházandó eszközeinek meghatározását. A gazdasági szereplő részvényeinek 100 %-át az Iparfejlesztési Ügynökségnek, vagy az Államkincstárnak kellett birtokolnia. Az eszközök gazdasági szereplő által történő értékesítéséből származó bevételek a szerkezetátalakításon áteső vállalat köztartozásainak legalább egy részét hivatottak fedezni, míg a követelések fennmaradó része a szerkezetátalakítás után kerül leírásra. A törvény 5a. fejezete szerinti szerkezetátalakítási eljárás befejezésének határideje 2006. március 19-én lejárt az eszközök gazdasági szereplő által történő értékesítésének végrehajtása nélkül. Ennek ellenére az ARP elnöke 2006. június 27-i határozatában a szerkezetátalakítást befejezettnek nyilvánította, mivel az Odlewnia Śrem visszanyerte életképességét és a szerkezetátalakítás teljes befejezéséhez már csak arra volt szükség, hogy a Bizottság hozzájáruljon a vállalat köztartozásainak részletekben történő megfizetését lehetővé tevő megállapodáshoz. Az 5a. fejezet szerinti eljárás nem megfelelő megszüntetését követően a vállalat felkereste öt közhitelezőjét, hogy a számukra az 5a. fejezetben előírt magállapodáshoz képest előnytelenebb megoldásként az adótörvény általánosan alkalmazandó rendelkezései alapján köztartozásaira vonatkozóan a fizetési határidők elhalasztását kérje.

A szerkezetátalakítás

(10) A lengyel hatóságok szerint a szerkezetátalakítási költségek elérik a 43,6 millió PLN-t. A pénzügyi átalakítás költségei a teljes szerkezetátalakítási költségek megközelítőleg 75 %-át teszik ki, a fennmaradó részt főleg a vállalati infrastruktúra korszerűsítésével kapcsolatos költségek adják.

(11) A szerkezetátalakítási terv elsősorban a gyártóüzem korszerűsítésére és a vállalatigazgatás minőségének javítására fordított összegekre (pl. az SAP R/3 számítógépes programnak az Odlewnia Śrem fő informatikai rendszereként történő bevezetésére) koncentrál.

(12) Másodsorban az átalakítás nagy része pénzügyi átalakításra, azaz főként a köztartozások részletekben történő megfizetésére és elengedésére irányul. A hitelezőkkel 2005. május 17-én megkötött egyezségi megállapodásban megállapodás született a polgárjog szerinti kötelezettségek egy részének törléséről is 1,4 millió PLN összegben.

(13) Harmadrészt a vállalat 2005-ben 1 457-re csökkentette alkalmazottainak számát a 2002-es 1 776-ról, és nem tervezett további átalakításokat a munkahelyek számában. Lengyelország azonban úgy véli, hogy a vállalati kollektív szerződés ideiglenes felfüggesztése a foglalkoztatási költségek csökkenését jelentette, mivel a vállalat ideiglenesen nem fizetett hozzájárulásokat a Vállalati Szociális Juttatási Alapba.

(14) Az eszközök szerkezetátalakítása a termeléshez nem kapcsolódó eszközök lízingeléséből állt, mint pl. egy szálloda (Ostrowiecznoban az Ośrodek Wypoczynkowy) illetve egyéb létesítmények 0,4 millió PLN összértékben. További eszközök értékesítését is tervezik megközelítőleg 2,6 millió PLN értékben, de ezt még nem véglegesítették.

(15) Az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás megindítását megelőzően a Bizottságot tájékoztatták, hogy a vállalat már 2003 óta próbál befektetőt találni, és a lengyel hatóságok hangsúlyozták a privatizáció fontosságát a vállalat hosszú távú életképessége szempontjából. Lengyelország tájékoztatta a Bizottságot e cél eléréséről, minthogy az Odlewnia Śrem részvények 85,1 %-át eladták a PIOMA-ODLEWNIA magánvállalkozásnak.

(16) Az Odlewnia Śrem évi 57 000 tonnáról 55 000 tonna öntöttvas előállítására csökkentette a termelési kapacitását, és nem tervez további csökkentést, mivel állítása szerint ez már veszélyeztetné a vállalat életképességét. Lengyelország két lehetséges kompenzációs intézkedést javasolt. Egyrészt az ipari alkatrészgyártáshoz előállított öntöttvas termelését csökkentette a vállalat 50 %-kal (kb. 11 000 tonnáról 5 500 tonnára). Másrészt Lengyelország kijelentette, hogy a vállalat többé nem termel öntöttvasat szélerőművek számára.

III. **AZ EK-SZERZŐDÉS 88. CIKKE (2) BEKEZDÉSE SZERINTI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ HATÁROZAT**

(17) A Bizottság a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása mellett döntött, mert kételyei támadtak azt illetően, hogy a szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethető-e a közös piaccal. E kételyek négy tényezőn alapultak.

(18) Egyrészt a Bizottságnak kétségei merültek fel a tekintetben, hogy az Odlewnia Śrem a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásról szóló közösségi iránymutatás [1] (a továbbiakban: 2004. évi iránymutatás) értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül-e, és így jogosult-e szerkezetátalakítási támogatásra, mivel az Odlewnia Śrem 2005-ben 3,9 millió PLN nettó nyereséget ért el.

(19) Másrészt a Bizottságnak kétségei merültek fel, hogy a szerkezetátalakítási terv képes-e a kedvezményezett életképességét hosszú távon biztosítani, az ugyanis az adósságszolgálatra és a működési költségek fedezetére koncentrál, a vállalat pedig éppen új magánbefektetőt igyekezett találni.

(20) Harmadrészt a Bizottságnak kétségei merültek fel a tekintetben, hogy a támogatás valóban a minimálisan szükséges összegre korlátozódik-e, illetőleg a kedvezményezett önrésze jelentős volt-e és a lehető legnagyobb mértékű, különösen mivel a lengyel hatóságok nem szolgáltak konkrét privatizációs tervekkel, amelyek alapján az önrész jelentős mértékben nőtt volna.

(21) Végül a Bizottságnak kétségei támadtak a kompenzációs intézkedésekkel kapcsolatban, mivel Lengyelország nem bizonyította, hogy a (16) preambulumbekezdésben említett termeléscsökkenés valójában kompenzációs intézkedés volt, és nem csupán olyan külső tényezők eredménye, mint például a kereslet csökkenése, vagy a vállalat versenyképtelensége az érintett piacokon.

IV. **A FELEK ÉSZREVÉTELEI**

(22) A Bizottság csak Lengyelországtól kapott észrevételeket.

A lengyel hatóságok észrevételei

Az állami támogatási intézkedésekben bekövetkezett változások

(23) A lengyel hatóságok tájékoztatták a Bizottságot a csatlakozás után odaítélt támogatásokban – amelyek összege mára már eléri a 24,2 millió PLN-t – bekövetkezett változásokról. Az alábbi táblázat az Odlewnia Śremnek nyújtott szerkezetátalakítási támogatásokat (a már kifizetett és a tervezett támogatásokat) foglalja össze a lengyel hatóságok által a vizsgálati eljárás megindítása kapcsán tett észrevételeknek megfelelően.

(24) Az állami támogatás össznévértéke 43,6 millió PLN. Ezen támogatási intézkedések közé tartozik az állami kezességvállalás, kedvezményes feltételekkel nyújtott hitel, közvetlen támogatások, valamint közterhek elhalasztása és elengedése. Az alábbi táblázatban megtalálható az állami támogatási intézkedések (a lengyel hatóságok által bemutatott támogatási elemek) részletes leírása.

1. táblázat

A már odaítélt állami támogatások

A	B	C	D	E	F
Szám	A megállapodás vagy határozat feltételezett dátuma	A támogatást nyújtó hatóság	A támogatás formája	Névérték (PLN)	A támogatás összege (PLN)
A csatlakozás előtt nyújtott állami támogatások, amelyeket a csatlakozás után már nem alkalmaznak					
1	2004.3.19.	Śrem polgármestere	Ingatlanadó-kötelezettségek elengedése (kamattal együtt) a 2002.3.1.–2002.6.30. időszakra	738 748,02	738 748,02
2	2004.3.19.	Śrem polgármestere	Adókötelezettségek elengedése	500 000,00	500 000,00
3	2004.4.23.	ARP	Hitel	4 000 000,00	4 000 000,00
4	2004.4.28.	ARP	Hitelgarancia	14 000 000,00	14 000 000,00
5	2004.4.30.	Śrem polgármestere	Adókötelezettségek kamatainak elengedése	200 353,90	200 353,90
			Összesen	19 439 101,92	19 439 101,92

[1] HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

A	B	C	D	E	F
Szám	A megállapodás vagy határozat feltételezett dátuma	A támogatást nyújtó hatóság	A támogatás formája	Névérték (PLN)	A támogatás összege (PLN)
A csatlakozás után nyújtott állami támogatások					
6	2004.5.20.	Tudományos és Informatikai Minisztérium	Támogatás	435 000,00	352 350,00
7	2005.5.9.	ZUS (Társadalombiztosítási Intézet)	Társadalombiztosítási járulékok részletekben történő kifizetése (kamattal együtt)	5 385 415,31	134 585,81
8	2005.10.17.	Vajdasági hatóság	Fizetési halasztás	855 438,78	105 369,44
9	2007. 2. negyedév	Vajdasági hatóság	A 2003.6.30-ig esedékes környezetvédelmi illetékek részletekben történő kifizetése	1 272 657,45	247 003,92
10	2007. 2. negyedév	Vajdasági hatóság	A környezetvédelmi illetékek kamatának részletekben történő kifizetése (a fenti tételre vonatkozik)	692 185,03	126 365,78
11	2007. 2. negyedév	Vajdasági hatóság	A 2003.6.30-ig esedékes környezetvédelmi illetékek részletekben történő kifizetése	422 946,34	51 018,68
12	2007. 2. negyedév	Vajdasági hatóság	A környezetvédelmi illetékek kamatának részletekben történő kifizetése (a fenti tételre vonatkozik)	274 950,10	33 167,04
13	2007. 2. negyedév	Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja. (PFRON)	A Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja (PFRON) számára fizetendő, 2003.6.30-ig esedékes hozzájárulások részletekben történő kifizetése	803 221,50	148 274,11
14	2007. 2. negyedév	Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja. (PFRON)	A Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja (PFRON) számára fizetendő, 2003.6.30-ig esedékes hozzájárulások kamatának elengedése	421 085,20	421 085,20
15	2007. 2. negyedév	Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja. (PFRON)	A Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja (PFRON) számára a 2003. július–2004. január időszakra fizetendő hozzájárulások 20 negyedéves részletben történő befizetése	479 156,60	155 721,64

A	B	C	D	E	F
Szám	A megállapodás vagy határozat feltételezett dátuma	A támogatást nyújtó hatóság	A támogatás formája	Névérték (PLN)	A támogatás összege (PLN)
16	2007. 2. negyedév	Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja. (PFRON)	A Csökkent Munkaképességű Személyek Állami Rehabilitációs Alapja (PFRON) számára a 2003. július–2004. január időszakra fizetendő hozzájárulások kamatának elengedése	38 392,87	38 392,87
17	2007. 2. negyedév	Járási hatóság	A haszonbérleti jogcím 2003.6.30-ig esedékes illetékeinek részletfizetése	263 496,00	34 701,67
18	2007.2. negyedév	Járási hatóság	A haszonbérleti jogcím 2003.6.30-ig esedékes illetékei kamatának elengedése (a fenti tételre vonatkozik)	137 890,00	18 159,78
19	2007. 2. negyedév	ZUS	A 2003.6.30-ig esedékes társadalombiztosítási járulékok részletekben történő befizetése	4 077 498,51	46 619,38
20	2007. 2. negyedév	ZUS	A 2003.6.30-ig esedékes társadalombiztosítási járulékok kamatának részletekben történő befizetése (a fenti tételre vonatkozik)	2 306 780,00	26 341,18
21	2007. 2. negyedév	ZUS	A Munkaalap és a Munkavállalói Juttatások Alapja számára fizetendő, 2003.6.30-ig esedékes hozzájárulások részletekben történő befizetése	1 275 873,09	28 618,42
22	2007. 2. negyedév	ZUS	A Munkaalap és a Munkavállalói Juttatások Alapja számára fizetendő, 2003.6.30-ig esedékes hozzájárulások kamatának részletekben történő befizetése (a fenti tételre vonatkozik)	727 023,00	16 296,744
23	2007. 2. negyedév	ZUS	A 2003.6.30-ig esedékes társadalombiztosítási járulékok részletekben történő befizetése	2 085 480,55	29 309,94

A	B	C	D	E	F
Szám	A megállapodás vagy határozat feltételezett dátuma	A támogatást nyújtó hatóság	A támogatás formája	Névérték (PLN)	A támogatás összege (PLN)
24	2007. 2. negyedév	ZUS	A 2003.6.30-ig esedékes társadalombiztosítási járulékok kamatának részletekben történő befizetése (a fenti tételre vonatkozik)	1 100 260,00	15 463,36
25	2007. 2. negyedév	ZUS	A 2003.6.30-ig esedékes társadalombiztosítási járulékok késedelmes megfizetésével kapcsolatos végrehajtási költségek elengedése	641 593,80	641 593,80
26	2007. 2. negyedév	Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Nemzeti Alap (NFOSiGW)	Támogatás	470 000,00	470 000,00
			A csatlakozás után nyújtott állami támogatások	24 166 344,12	3 140 438,76
			Az összes odaítélt és tervezett állami támogatás	43 605 446,04	22 579 540,68

Lengyelországnak a vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevételeiben felvetett egyéb kérdések

(25) Egyrészt a lengyel hatóságok állítása szerint a szerkezetátalakítás sikeresnek bizonyult a vállalat életképességét illetően, mivel az Odlewnia Śremnek sikerült olyan stratégiai magánbefektetőt találnia, amely végrehajtja a szükséges tőkebevonást, és helyre tudja állítani a vállalat hitelét a piacon.

(26) Lengyelország azt is hangsúlyozta, hogy a vállalat a bonyolultabb és értékesebb termékekre koncentrálva változatosabbá tette termékskáláját. A 300 kg-nál nehezebb vasöntvények gyártására való átállás jó lépésnek bizonyult, mert számos versenytárs beszüntette a gyártást e piaci szegmensben, megnyitva ezzel az Odlewnia Śrem tevékenysége számára az utat.

(27) A lengyel hatóságok megerősítették, hogy a cég már nem küzd likviditási problémákkal, és valamennyi folyó üzleti kötelezettségét időben kifizeti.

(28) Másrészt Lengyelország érvelése szerint az Odlewnia Śrem a 2004. évi iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül, és így jogosult szerkezetátalakítási támogatásra. A lengyel hatóságok megerősítették, hogy a szerkezetátalakítási időszak 2003-ban kezdődött, amikor a vállalat nyilvánvalóan nehéz helyzetben volt. Azt a tényt, hogy az Odlewnia Śrem 2005-ben 3,9 millió PLN nettó nyereséget produkált, annak jeleként kell értékelni, hogy a szerkezetátalakítási folyamat során sikerült a vállalat életképességét helyreállítani.

(29) Harmadrészt Lengyelország további információval szolgált az átalakítás összköltségéhez nyújtott vállalati önrészt illetően.

(30) A lengyel hatóságok szerint a kedvezményezett jelentős mértékű önrésszel rendelkezett. A szerkezetátalakítás költsége összesen 43,6 millió PLN-t tett ki, míg a szerkezetátalakításhoz biztosított saját hozzájárulásnak minősíthető pénzügyi források 23,7 millió PLN-ben állapíthatók meg, amely a magánbefektető által bevont tőkéből (16 millió PLN), az eszközöknek a már végrehajtott értékesítéséből és lízingjéből származó bevételekből (0,4 millió PLN), valamint a vállalati kollektív szerződés ideiglenes felfüggesztéséből (7,3 millió PLN) tevődött össze. Ez utóbbit illetően a lengyel hatóságok azzal érvelnek, hogy ez a munkaviszonyhoz kapcsolódó juttatások költségének csökkenését jelenti, mivel az Odlewnia Śrem ideiglenesen mentesül a Vállalati Szociális Juttatási Alapba történő hozzájárulások befizetése alól. Az Odlewnia Śrem és szakszervezetei önként hozták létre ezt az alapot, amelynek létét a törvény nem írja elő. Így állami források bevonására nem került sor. Kifejtették, hogy a döntés a szakszervezetek egyetértésével született, amelyek beleegyezésüket adták ahhoz, hogy a szerkezetátalakítás támogatása érdekében feláldozzák a munkavállalói juttatások egy részét. Következésképpen az intézkedés saját hozzájárulásnak tekinthető.

(31) Továbbá Lengyelország fenntartotta azon álláspontját, hogy az alábbiak szintén a szerkezetátalakítási költségekhez történő saját hozzájárulásnak minősülnek:

— 2 millió PLN összegű polgárjog szerinti kötelezettség elengedése, illetve részletekben történő megfizetése az Odlewnia Śrem hitelezőivel kötött egyezségi megállapodás alapján,

— Lengyelország számításai szerint 2,5 millió PLN értékben olyan beszállítók által nyújtott kereskedelmi hitelek, amelyek a szokásosnál hosszabb határidőt engedtek az Odlewnia Śrem számára az anyagok és szolgáltatások kifizetésére,

— ügyfelekkel szembeni követelések, amelynek értékét 9 millió PLN–re becsülik (amelyet az ügyfél számára rövidebb fizetési határidőt adásával érnek el).

(32) Végül a verseny torzulásának korlátozását illetően a lengyel hatóságok a vállalat ipari alkatrészgyártáshoz előállított öntöttvas termelésének 50 %-os csökkentését (kb. 11 000 tonnáról 5 500 tonnára) említik. Érvényes kompenzációs intézkedésnek kell tekinteni a tényt, hogy a vállalat megszüntette a szélerőművek számára történő öntöttvas előállítást.

(33) Lengyelország azzal érvel, hogy mindkét terméktípus esetében nőtt a kereslet az utóbbi években és ez a tendencia várhatóan folytatódik. Lengyelország hangsúlyozta továbbá, hogy az Odlewnia Śrem megfelelő műszaki kapacitással rendelkezik a szerkezetátalakítás előtti mennyiség gyártásához, de vállalta az ipari alkatrészgyártáshoz előállított öntöttvas termelésének a korlátozását és teljesen leállt a szélerőművek számára történő öntöttvasgyártással. A lengyel hatóságok szerint ezért ezen intézkedések kompenzációs intézkedéseknek minősülnek.

A TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK ÉRTÉKELÉSE

Az Odlewnia Śrem végtermékének besorolása

(34) A Bizottságnak ellenőriznie kellett, hogy az Odlewnia Śrem által előállított végtermék az acélágazathoz tartozik-e, minthogy az acélágazatra vonatkozó megmentési, szerkezetátalakítási és bezárási támogatásról szóló bizottsági közlemény [1] szerint „a Bizottság úgy véli, hogy multiszektorális keretrendszer B. mellékletében meghatározott, acéliparban működő, nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal.”

(35) A nagyberuházási projektekhez nyújtott regionális támogatásokról szóló multiszektorális keretrendszer B melléklete [2] (a továbbiakban: multiszektorális keretrendszer), amely hatályban volt a támogatás nyújtásakor, az acéltermékeknek minősülő termékek Kombinált Nómenklatúra [3] (KN) kódjára hivatkozik. E termékek felsorolását a KN két fejezete tartalmazza, nevezetesen a 72. fejezet („Vas és acél”) és a 73. fejezet („Vas- és acéláruk”).

(36) A multiszektorális keretrendszer B. melléklete szerint a következő vas- és acéláruk minősülnek acélnak:

— vas szádpalló,

— sín és sínaljzat (keresztkengyel),

— varrat nélküli cső, csővezeték és üreges profil,

— hegesztett cső vasból vagy acélból, amely külső átmérője meghaladja a 406,4 mm-t.

(37) A lengyel hatóságok tájékoztatása alapján az Odlewnia Śrem e termékek egyikét sem gyártja. Ezenkívül a 77. fejezetben a „Vas és acél” címszó alatt felsorolt termékek egyikét sem állítja elő, hanem saját gyártásához anyagként használja fel azokat – például a nyersvasat.

(38) Sajátos, bonyolult végtermékeket állít elő, amelyek a 7325 KN-vámtarifaszám „Más öntött áru vasból vagy acélból” alá, illetve a megfelelő alszámok, mint pl. 7325 10 „Nem temperöntvény” és 7325 99 10 „temperöntvény” alá tartoznak.

(39) E vas- és acéltermékek a multiszektorális keretrendszer B. melléklete szerint nem minősülnek acélnak.

(40) Következésképpen az Odlewnia Śrem szerkezetátalakítási támogatásban való részesítése első megközelítésben nem ütközik akadályba, és a Bizottságnak meg kell vizsgálnia egy ilyen támogatás összeegyeztethetőségét a hatályos 2004. évi közösségi iránymutatás alapján.

A Bizottság hatásköre

(41) Mivel a jelen ügyhöz kapcsolódó események egy része megelőzte Lengyelország 2004. május 1-je európai uniós csatlakozását, a Bizottság feladata elsősorban az, hogy megállapítsa, jogosult-e eljárni a kérdéses intézkedésekkel kapcsolatban.

(42) Azok a csatlakozás napja előtt odaítélt támogatások, amelyeket a csatlakozást követően már nem alkalmaztak, nem képezik a Bizottság vizsgálatának tárgyát sem a csatlakozási szerződés IV. mellékletének 3. pontjában rögzített ún. átmeneti mechanizmus keretei között, sem pedig az EK-Szerződés 88. cikkében meghatározott eljárások alapján. Sem a csatlakozási szerződés, sem pedig az EK-Szerződés nem követeli meg a Bizottságtól e támogatások áttekintését, és nem jogosítja fel a Bizottságot az ilyen cselekvésre.

[1] HL C 70., 2002.3.19., 21. o.
[2] HL C 70., 2002.3.19., 8. o.
[3] HL L 279., 2001.10.23., 1. o.

(43) Másrészt a csatlakozást követően hatályba léptetett intézkedések új támogatásnak minősülnének és a Bizottság hatáskörébe tartoznának az EK-Szerződés 88. cikkében meghatározott eljárás alapján. Az adott támogatási intézkedés életbe lépése időpontjának meghatározását tekintve a megfelelő kritérium az a kötelező erejű jogi aktus, amelyben az illetékes belföldi hatóságok vállalták a támogatás odaítélését ([1]).

(44) A csatlakozást követően nem alkalmazhatóak egyedi támogatási intézkedések, amennyiben az állam pontos pénzügyi kötelezettségvállalása ismert volt a támogatás odaítélése napján.

(45) A Lengyelország által nyújtott tájékoztatás alapján a Bizottság meg tudta állapítani, hogy mely támogatások lettek odaítélve a csatlakozást megelőzően, ugyanakkor azt követően már nem alkalmazandók. Ezek az 1. táblázat első részében kerülnek felsorolásra és 19,4 millió PLN-t tesznek ki. Megállapítást nyert, hogy a fennmaradó támogatásokat nem a csatlakozás előtt ítélték oda. Következésképpen a 24,2 millió PLN értékű támogatások a (23) preambulumbekezdésnek megfelelően a csatlakozást követően odaítélt támogatásoknak minősültek.

ÁLLAMI TÁMOGATÁS AZ EK-SZERZŐDÉS 87. CIKKE (1) BEKEZDÉSÉNEK ÉRTELMÉBEN

(46) Az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

(47) A bejelentett garancia, hitel, támogatások, közteher-elengedések, fizetési halasztások és részletfizetési megállapodások állami források felhasználásával járnak. Továbbá a költségei csökkentésével előnyhöz juttatják a vállalatot. Nehéz helyzetben lévő vállalkozásként az Odlewnia Śrem hasonló feltételek mellett nem jutott volna finanszírozáshoz a piacon. Ezen előny, következésképpen, torzítja a versenyt.

(48) Az Államkincstár kész volt lemondani az esedékes adókból és környezetvédelmi illetékekből származó bevételről, és támogatások és garanciák nyújtásával előnyt teremteni a vállalat számára a versenytársaival szemben. Arra vonatkozóan nem állt rendelkezésre bizonyíték, hogy a lengyel hatóságok piaci hitelezőként jártak el, a lengyel hatóságok pedig a támogatásról szóló jelentésükben elismerték az állami támogatás létét.

(49) A kedvezményezett az öntöttvas-piacon tevékenykedik, és más európai uniós tagállamokba is exportálja a termékeit. Így a Közösségen belüli kereskedelmet érintő kritérium teljesül.

(50) Ezért az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak tekintették az olyan új támogatásnak minősülő eszközöket, amelyeket nem a csatlakozást megelőzően ítéltek oda. Ezt a lengyel hatóságok nem vitatják.

A támogatás közös piaccal való összeegyeztethetősége: az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdése szerinti eltérések

(51) Az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésében foglalt eltérések nem vonatkoznak a jelen ügyre. Az EK-Szerződés 87. cikkének (3) bekezdése szerinti mentességet illetően – a nehéz helyzetbe került vállalat hosszú távú életképességét elsődleges célként kitűzve – kizárólag az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti mentesség alkalmazható, mely lehetővé teszi az állam részéről történő segítségnyújtást bizonyos gazdasági tevékenységek fejlődésének támogatása céljából, amennyiben az nem torzítja a kereskedelmi feltételeket a közös érdekkel ellentétes mértékben.

A hatályos jogalap

(52) A Bizottság a hatályos megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében értékelte az új támogatást jelentő eszközöket, továbbá a teljes átalakítási tervet. A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló jelenleg hatályos közösségi iránymutatás (a továbbiakban: a 2004. évi iránymutatás) 2004. október 10-én lépett hatályba.

(53) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatban említetteknek megfelelően, a szerkezetátalakítás egészének komplex áttekintésére van szükség az új szerkezetátalakítási támogatás összeférhetőségének eldöntéséhez. Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a terv megvalósítása eredményeképpen bekövetkezik-e az életképesség visszanyerése, illetőleg megállapítható legyen, hogy a támogatás valóban a legszükségesebb minimális mértékre korlátozódik-e, továbbá a megfelelő kompenzációs intézkedések meghatározásához nem csak az új eszközök, hanem az összes támogatási eszköz tekintetbe vételére szükség van.

A vállalkozás támogatáshoz való jogosultsága

(54) Mivel az Odlewnia Śrem 3,9 millió PLN nettó profitot ért el 2005-ben, a Bizottságnak kétségei voltak afelől, hogy a 2004. évi iránymutatás értelmében nehéz helyzetben lévő vállalatnak minősülhetett-e, ennélfogva jogosult volt-e a szerkezetátalakítási támogatásra. E kétségek különösen annak köszönhetően merültek fel, hogy a szerkezetátalakítási időszak elején hiányos információk álltak rendelkezésre. Ez azt jelentett, hogy a Bizottság nem tudta, pontosan mely időponttól kell vizsgálni a támogatásra való jogosultság meglétét. Lengyelország egyértelművé tette, hogy a szerkezetátalakítási időszak 2003-ban kezdődött és ezért az Odlewnia Śrem 2005. évi nettó profitját a szerkezetátalakítás során visszaállított életképesség jeleként kell értékelni.

([1]) Az Elsőfokú Bíróság T-109/01. sz., *Fleuren Compost kontra Bizottság* ügyben hozott ítélete [EBHT 2004., II-127. o.], 74. pontja.

(55) A Bizottság meggyőződött arról, hogy a szerkezetátalakítási időszak elején 2003-ban a vállalat a 2004. évi iránymutatás 9. és azt követő pontjai alapján nehéz helyzetben lévő vállalatnak minősült, ennélfogva megfelel a szerkezetátalakítási támogatás odaítélése feltételeinek.

Az életképesség helyreállítása

(56) A 2004. évi iránymutatás megállapítja, hogy *„a szerkezetátalakítási tervnek – amely időtartamának a lehető legrövidebbnek kell lennie – ésszerű időn belül helyre kell állítania a vállalkozás hosszú távú életképességét a jövőbeni működési körülményekre vonatkozó reális feltételezések alapján. […] Az életképesség javulásának elsősorban a szerkezetátalakítási tervben foglalt belső intézkedésekből kell fakadnia…”.*

(57) Az Odlewnia Śrem első alapvető problémája nagyarányú eladósodása volt. A Bizottság tudomásul veszi, hogy a pénzügyi szerkezetátalakítás befejeződött.

(58) A vállalat likviditási problémái megszűntek, és valamennyi folyó üzleti kötelezettségét időben kifizeti.

(59) A Bizottság a vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó határozatában kétségeinek adott hangot, amelynek lényege, hogy a szerkezetátalakítás mindenekelőtt pénzügyi jellegű volt, és az ipari szerkezetátalakítás szempontjai nem lettek kielégítő módon figyelembe véve. A vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó határozathoz fűzött észrevételeikben a lengyel hatóságok elégséges bizonyítékot szolgáltattak arra vonatkozóan, hogy a felszerelések korszerűsítésére és a termelés irányváltására megfelelő intézkedéseket tettek.

(60) A Bizottság a vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó határozatában kétségeinek adott hangot arra vonatkozóan, hogy a jövőben sikerül-e magánbefektetőt találni. A vállalatnak azonban sikerült rávennie egy magánvállalkozást a vállalatba történő befektetésre, helyreállítva ezzel a vállalat hitelét a piacon.

(61) A pénzügyi elemzési mutatók többsége alátámasztja, hogy a vállalat a szerkezetátalakítást követően jobb helyzetben van, mivel megnőtt a likviditása, fizetőképessége és jövedelmezősége.

(62) A fenti tényezők alapján a Bizottság megállapítja, hogy az életképesség visszaszerzését célul kitűző terv sikerével kapcsolatos kételyei eloszlottak.

A verseny indokolatlan torzulásának elkerülése

(63) A Bizottságban kétségek merültek fel, hogy a bejelentett szerkezetátalakítási támogatások nem torzították-e indokolatlanul a versenyt. Lengyelországnak igazolnia kellett, hogy a vállalat által ipari alkatrészgyártáshoz előállított öntöttvas termelésének 50 %-os korlátozása, és a szélerőművek számára történő öntöttvasgyártás megszüntetése valós kompenzációs intézkedések voltak, és nem csupán olyan külső tényezők eredménye, mint például a kereslet csökkenése, vagy a vállalat versenyképtelensége az érintett piacokon, és így nem az életképesség helyreállításához volt rájuk szükség.

(64) A Lengyelország által bemutatottak alapján mindkét terméktípus jó jövedelmezőségi kilátásokkal rendelkezik. Lengyelország hangsúlyozta továbbá, hogy az Odlewnia Śrem rendelkezik a megfelelő műszaki kapacitással ahhoz, hogy a szerkezetátalakítás előtti mennyiséget gyártsa. Lengyelország vállalja az Odlewnia Śrem ipari alkatrészgyártáshoz előállított öntöttvas eredeti termelésének 50 %-os korlátozását és a szélerőművek számára történő öntöttvasgyártásának teljes leállítását. Így a Bizottság azon a véleményen van, hogy ezen intézkedések nem csupán az életképesség helyreállítása érdekében tett szükséges lépéseknek tekinthetők, hanem kompenzációs intézkedéseknek minősülnek.

Minimálisra korlátozott támogatás

(65) A lengyel hatóságok részletes tájékoztatást nyújtottak a szerkezetátalakítási költségekhez a kedvezményezett által nyújtott saját hozzájárulásnak minősülő összegekről.

(66) A Bizottság nem köteles állást foglalni azzal kapcsolatban, hogy a (31) preambulumbekezdésben felsorolt elemek a szerkezetátalakításhoz nyújtott saját hozzájárulásnak tekinthetők-e, de úgy véli, hogy a (30) preambulumbekezdésben felsorolt elemek saját hozzájárulásnak minősülnek.

(67) Összegezve, a szerkezetátalakítás pénzügyi forrásai tekintetében 23,7 millió PLN tekinthető a szerkezetátalakításhoz a kedvezményezett saját forrásaiból, vagy állami támogatást nem tartalmazó külső forrásokból nyújtott hozzájárulásnak. A szerkezetátalakítás költségei összesen (beleértve a csatlakozás előtt felmerült költségeket is) 43,6 millió PLT-t tettek ki. Az Odlewnia Śrem saját hozzájárulása a szerkezetátalakítás teljes költségeihez tehát 54 % volt.

(68) A 2004. évi iránymutatás a szerkezetátalakítási költségekből vállalt saját hozzájárulás minimumát 50 %-ban rögzítette. A Bizottság tehát megállapítja, hogy a saját rész szintje jelentős, és – az ismertetett információk fényében – a támogatás a szükséges legalacsonyabb összegre korlátozódik.

(69) Továbbá a kedvezményezett székhelye Stalowa Wolaban, az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja értelmében támogatásra jogosult régióban található. Ezt kifejezetten a támogatás összeegyeztethetősége mellett szóló újabb tényezőnek számít (lásd a 2004. évi iránymutatás 53. pontját).

KÖVETKEZTETÉSEK

(70) A Bizottság megállapítja, hogy Lengyelország a támogatásokat az EK-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésének megsértésével nyújtotta. A Bizottság azonban azt a következtetést vonja le, hogy az állami támogatás összeegyeztethető a közös piaccal,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Lengyelország által az Odlewnia Śremnek nyújtott 43,6 millió PLN összegű állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint összeegyeztethető a közös piaccal.

2. cikk

E határozat címzettje a Lengyel Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2008. december 10-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja